

Халкыбызның күңел бизәкләре

*Әбиебез сандыгында
Сакланмый нилэр генә.
Әйдәгез, сорыйк узеннән
Ачып курсәтсен безгә.
Каян анлап алды икән
Әби безнен теләкне?
Түрдә торган сандыгын ул
Узе ачып курсәтте.*

Баш һәм аяк киёмнәре:

Калфак

Татар хатын-кызларының рухи матурлыгын, күңел байлыгын, тегү-чигү эшләренә осталыгы, зәвыгын чагылдыручы төрки халыкларда киң таралган баш киеме.

Энже калфак, узе ап-ак

Бик килешә йөземә.

Калфагымнын матурлыгын

Хәммәсе дә курсеннәр

Энже калфак кигән кыз ул

Татар кызы дисеннәр!

Түбәтәй

Төрки халыктарда ирләрнең төп баш киеме. Түбәтәй бары тик гади тукымалардан гына тегелгән.

*Балкып тора түбәтәйләр
Энҗе бөртөкләр белән
Алар монда килгән, гүя
Чын әкият иленнән.*

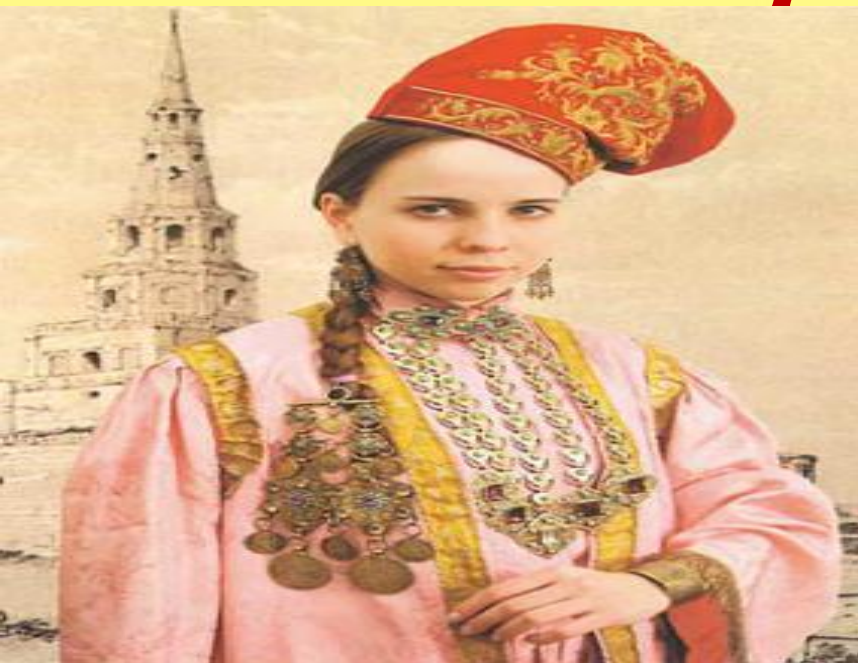
Читек

*Борынгы бабаларыбыз күн эшкәртүнең чын осталары булган
19нчы гасырда да татарның сафьян читекләре дан казанган.*

*Бизәк төшкән итекләргә
Читекләр дип йөрткәннәр.
Аларны татар кызлары
Бәйрәмнәрдә кигәннәр...*

Бизәнү әйберләре:

Чулны

Чулнының махсус ясалган алкаларына тасма киертеп, чәч толымына әнә шул тасмаларны кушып үргәннәр. Чулны узе тәнкәләрдән торган: ул тәнкәләрнең шомасы да, чокып бизәлгәнә дә, коеп ясалганнары да булган, кайберләренә асылмалы вак тәнкәләр дә өстәлгән

Алкалар

Бизәнү әйберләренең аеруча киң таралганы, мөгаен алкадыр... Татар алкалары гажәеп күп төрле. Әмма аеруча үзенчәлеклесе, мөгаен груша сыман яисә өйрәк формасындагы өч асылмалы алкалар. Алка асылташлар белән бизәлгән.

Хәситә

Төсле тукумадан тегелә. Киңлеге 5-12 см., озынлыгы 30-40см. Тукумагаткүп төрле бизәкләр тезеп чыкканнар. Хәситәне күкрәк һәм арканы тыгыз каплап сул эҗилкә аша үң кул астыннан үткәргәннәр.

Муенса

Борынгы бизәнү әйберләреннән. Таш гасырында аны ирләр дә, хатын-кызлар да тагып йөри. Ул бала-казадан, яман чирләрдән саклану өчен тагылган.

Көнкүрөш дйберләрә:

Сөлгә

Яшь кызлар үз куллары белән чигеп, сугып сөлгеләр әзерләгәннәр. Сөлгеләрнең матурлыгына карап яшь кызларның уңганлыгы, пөхтәлегә, булдыклылыгы бәяләнгән.

Шэл

Шэл бэйлэдөм, шэл бэйлэдөм, шэл
бэйлэдөм, шэл бэйлэдөм,
Шөлем тугэрэк тугел лә, шөлем тугэрэк
тугел...

Көянтә

Көянтәләрем алам да, чиләкләремне тагам...

Чиләкләр

*Чиләкләрәм мөлдәрәмә суым жиргә туге
лә...*

Сандык

Әбиемнең сандыгы!

Нинди серләр саклый икән ул?

Гомер буге жыйган хазинаме,

Әллә инде күңел бизәгеме,

Нинди серләр саклай икән ул?

**Хәтерләүдән курыкма син!
Үткәнеңне онытма син!
Бел син ерак бабайларның
Ничек итеп көн иткәнен,
Нинди уйлар, нинди моңнар
Безгә калдырып киткәнен.
Р. Фәйзуллин**

**Игътибарыгыз
өчен рәхмәт!**

